

Starost i depresija

KANDIĆ-SPLAVSKI B., SLADIĆ RIMAC D., KANISEK S., BARAĆ I.,

SAŽETAK

CILJ: Cilj istraživanja bio je ispitati pojavnost i razinu depresivnosti među osobama starijim od 65 godina, u Osječko-baranjskoj županiji. Pri tome se htjelo specifično ispitati pojavnost depresivnosti kod starijih osoba, s obzirom na spol, dob, stručnu spremu, bračni status, roditeljstvo, način stanovanja (vlastiti dom, dom za starije i nemoćne osobe), razloge smještaja u dom za starije i nemoćne, vrstu i učestalost socijalnih kontakata, te razinu mogućnosti brige za sebe.

METODE: U istraživanju je sudjelovalo ukupno 517 ispitanika. Istraživanje je organizirano od strane Centra za koordinaciju palijativne skrbi Osječko-baranjske županije i Doma zdravlja Osijek. Provedeno je putem Odjela za palijativnu skrb i Patronažne službe u tri županijska doma za starije i nemoćne, u ordinacijama obiteljske medicine Doma zdravlja Osijek te u Udruzi aktivnih umirovljenika. U istraživanju je sudjelovalo 517 ispitanika, 290 (56%) ispitanika iz doma za starije i nemoćne te 227 (44%) ispitanika koji stanuju u vlastitom domu. Kao instrument istraživanja korišten je anketni upitnik (sociodemografski podaci, razina mogućnosti brige o sebi) i Gerijatrijska skala depresivnosti. Istraživanje je provedeno od listopada do prosinca 2014. godine.

REZULTATI: Depresivnost je utvrđena među 356 (69%) ispitanika. Pri čemu su 245 (47%) umjerene, a 111 (22%) teške depresivnosti. Među starijim osobama u Osječko-baranjskoj županiji teška je depresivnost češća u ispitanika nižeg stupnja obrazovanja ($p < 0.004$), udovaca ($p = 0.004$), te ispitanika koji imaju djecu ($p = 0.004$). S obzirom na spol nešto je veća depresivnost kod ispitanika muškog spola 122 (72%) u usporedbi sa ženama 230 (66%), pri čemu nije utvrđena značajna razlika. Nije utvrđena značajna razlika u pogledu smještaja, depresivnost je utvrđena kod 158 (69%) ispitanika koji stanuju u vlastitom domu te kod 198 (68%) ispitanika koji stanuju u Domu za starije i nemoćne. Teška depresivnost značajno je više izražena u ispitanika kojima djeca rijetko dolaze ($p = 0.019$) te onih koji pri aktivnosti samozbrinjavanja moraju uključiti pomoć druge osobe ili su potpuno ovisni o pomoći drugih ($p < 0.001$). Depresivnost je značajnije prisutna kod ispitanika koji su u dom otišli zbog nemogućnosti organizacije skrbi u vlastitom domu ($p < 0.001$). Potrebu za psihološkim savjetovanjem ima 361 (71%) ispitanika od čega značajnije ispitanici bez depresivnosti i sa teškom depresivnosti ($p = 0.005$).

ZAKLJUČAK: Temeljem rezultata provedenog istraživanja moguće je zaključiti: depresivnost je prisutna kod dvije trećine ispitanika. Značajno više su u teškoj depresivnosti ispitanici nižeg stupnja obrazovanja te udovci. Način smještaja i spol ne utječe značajno na pojavu depresivnosti. Teška depresivnost prisutna je kod ispitanika ovisnih o tuđoj pomoći te kod onih kojima djeca rijetko dolaze. Depresija u ljudi starije životne dobi učestala je i zabrinjavajuća, često neprepoznata, neophodno je ozbiljno, sistematično i stručno pristupiti ovom problemu i posvetiti se prepoznavanju simptoma depresivnosti te njenoj prevenciji. Uzimajući u obzir rezultate ovog istraživanja koji ukazuju na visok postotak ispitanika sa potrebom za psihološkim savjetovanjem neodgovorna je potreba uvođenja adekvatnih Savjetovališta, poput ovog koji je otvoren u Domu zdravlja Osijek.

KLJUČNE RIJEČI: starije osobe, Gerontološka skala depresivnosti, psihološka savjetovališta

[HTTP://DX.DOI.ORG/10.17486/GYR.3.KRIVO](http://dx.doi.org/10.17486/GYR.3.KRIVO)